

Ю. А. Верига, канд. екон. наук, проф. (ПУЕТ, Полтава)

І. В. Титаренко, канд. екон. наук, викл. (ОНЕУ, Одеса)

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА: УПРАВЛІНСЬКИЙ ПІДХІД

Питання теоретичного обґрунтування доцільності використання системного підходу до управління підприємством, визначення його як організації і системи та виокремлення її окремих складових, а також особливостей управління ними знайшли своє відображення у наукових працях таких українських вчених: О. Березіна, С. Борсука, Т. Бочулі, В. Ткаченко, М. Чумаченка, Л. Шимановської-Діанич, та зарубіжних - О. Аганбегяна, В. Афанасьєва, В. Гегеля, Г. Кіпермана, Е. Кларка, І. Кузнецова, Г. Егіазаряна, А. Файоля, Ф. Тейлора, Р. Ентоні, Д. Кампанелли, В. Демінга та інших.

Підприємство, як основна організаційна ланка економіки країни постійно розвивається з урахуванням використання досягнень науково-технічного прогресу і забезпечення на цій основі високого техніко-економічного рівня виробництва і продукції, що випускається; маневреності і мобільності, тобто спроможності в короткі терміни переходити з виробництва одних видів виробів на інші і випускати їх в потрібних ринку обсягах; раціонального використання всіх видів ресурсів; забезпечення високої ефективності виробництва при одночасному створенні оптимальних умов праці і соціального розвитку персоналу підприємства; дотримання умов екологічності всіх видів діяльності.

Оскільки будь-яка система є сукупністю взаємопов'язаних елементів, що знаходяться у відносинах і зв'язках один з одним, то вона поділяється на функціонально і структурно обмежені блоки, тобто елементи підсистеми.

Отже, в інформаційному відношенні підприємство є складною динамічною системою, що характеризується великим обсягом, інтенсивністю і різною спрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами і елементами, що постійно обмінюються із зовнішнім середовищем різного роду інформацією.

Аналіз наукових праць [1, 2, 3] дозволив дійти висновку, що досліджуючи підприємство як систему, вони розглядали його з функціональної, виробничо-технічної, організаційної, соціальної, економічної, інформаційної, екологічної, адміністративно-правової, та інших точок зору. Розвиваючи питання щодо підходів до розподілу підприємства на підсистеми, пропонуємо використовувати два

додаткових теоретичних підходи: перший – управлінський, другий – ресурсний. Управлінський підхід передбачає, що підприємство поділяється на підсистеми: технологічна, організаційна, соціальна (персонал) і економічна, які тісно пов’язані між собою (рис. 1).

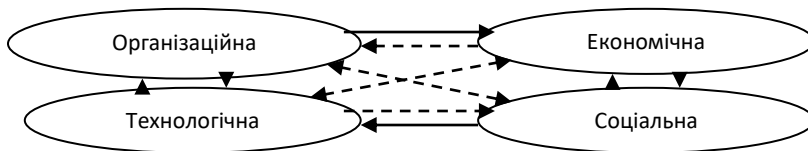

Рис. 1. Управлінський підхід до розподілу підприємства на підсистеми

Цей варіант призначений для цілей управління і дозволяє визначити і проаналізувати зв'язок між підсистемами і їх поведінкою на різних етапах життєвого циклу підприємства.

Технологічна підсистема – це поєднання кваліфікаційних навичок, обладнання, інфраструктури, інструментів і відповідних технологічних знань, які необхідні для здійснення бажаних перетворень в матеріалах, інформації або людях.

Організаційна підсистема – це логічні взаємостосунки рівнів управління і підсистем об'єкта управління, які побудовані у формі, що дозволяє найбільш ефективно досягти цілей підприємства.

Економічна підсистема – одна з найважливіших сфер внутрішніх і зовнішніх характеристик підприємства.

Соціальна підсистема - успішне управління персоналом, що є досить складним явищем, адже поведінка людини в суспільстві і на роботі є наслідком поєднання індивідуальних характеристик особистості і зовнішнього середовища, яке потребує одночасного задоволення як соціальних потреб людей, так і підприємства.

Зазначені підсистеми пов'язані між собою і утворюють робоче середовище – певну сукупність внутрішніх змінних, які за допомогою процесу управління модифіковані і пристосовані до потреб підприємства. Стан і функціонування робочого середовища у більшості випадків визначає результати і ефективність діяльності підприємства.

Список використаної літератури

1. Афанасьев Н. В. Управление развитием предприятия : [монография] / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудык. – Х.: ИНЖЭК, 2003. – 184 с.
2. Бочуля Т. В. Инновативный розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством: монографія / Т. В. Бочуля. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2015. – 454 с.
3. Шимановська-Діанич Л. М. Управління розвитком персоналу організацій: теорія і практика : монографія / Л. М. Шимановська-Діанич. –Полтава : РВЦ ПУЕТ, 2011. – 430 с.